

Моніторинговий звіт
**ДОТРИМАННЯ ПРАВА
НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**
в Краматорській територіальній громаді
Донецької області

2024 р.

Моніторинговий звіт. Дотримання права на охорону здоров'я в умовах воєнного стану в Краматорській територіальній громаді Донецької області. / Марина Куприкова/ Олександр Кадієвський / Ред. Б. Мойса – 44 с.

Склад моніторингової групи: **Марина Куприкова, Олександр Кадієвський**
Період проведення: **01 червня – 1 грудня 2024 року.**

Публікація демонструє результати моніторингу дотримання прав людини на місцевому рівні у Краматорській територіальній громаді за інноваційним інструментом Місцевий індекс прав людини.

Місцевий індекс прав людини – це мініпроект Української Гельсінської спілки з прав людини, заснований для підтримки і ефективного розвитку реформи децентралізації в Україні. Критерієм ефективності визнано такий розвиток, що базується на засадах пріоритету прав людини в усіх сферах її взаємин з державою.

Моніторингу підлягає Краматорська громада Донецької області.

Цей проект спрямований на підвищення спроможності органів місцевого самоврядування у здійсненні заходів захисту соціально-вразливих груп населення в умовах воєнного стану. Мета проекту буде досягнута шляхом проведення моніторингів діяльності влади на місцях за інструментом «Місцевий індекс прав людини» (детально ознайомитись з інструментом та результатами досліджень в інших громадах можна на сайті Національного індексу прав людини). Моніторинги Місцевого індексу прав людини націлені на рівень територіальних громад. Вони аналізують, наскільки успішно місцевій владі вдається виконувати свої повноваження з позиції реалізації прав людини.

За результатами досліджень, спільно з представниками місцевої громади буде сформовано детальний звіт щодо цікавих практик на місцях, досягнень та позитивних прикладів реагування ОМС на виклики війни, а також розроблені практичні рекомендації з вирішення прогалин та недоліків, що особливо важливо для громад прикордонних областей. Командою проекту, зокрема, заплановано проаналізувати діяльність ОМС за наступними напрямками: «Безпека громади».

В громадах, які вже брали участь у подібних проектах, завдяки конкретним рекомендаціям щодо вдосконалення якості роботи органів місцевої влади, вдалося підвищити рівень довіри та покращити суспільне сприйняття як діяльності влади на місцях, так і реформи децентралізації в цілому. Готовий моніторинговий звіт є універсальним аналітичним продуктом, який можна використовувати під час подальшої стратегічної роботи в громаді, а також комунікації з міжнародними організаціями,

Проведення моніторингу Місцевий індекс прав людини у населених пунктах Донецької області було підтримано в межах проекту «Правосуддя для людей, які постраждали від російської агресії» за підтримки чеської організації «People in Need»

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	5
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРОМАДУ.....	7
ОЦІНКА СТАНУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	11
ЗАХОДИ ДЛЯ КОМФОРТНОГО ПЕРЕБУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	16
ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЛІКАРІВ ТА ІНШИХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ У ГРОМАДІ.....	20
ДОДАТКОВА ПІДТРИМКА ЛІКАРІВ ТА МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ.....	22
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІЛЬГОВИХ КАТЕГОРІЙ НАСЕЛЕННЯ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ.....	23
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІЛЬГОВИХ КАТЕГОРІЙ НАСЕЛЕННЯ ВИРОБАМИ МЕДИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	25
ЗДІЙСНЕННЯ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ЖИТЕЛІВ ГРОМАДИ.....	27
ЗАХОДИ З ПРОВЕДЕННЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ МЕШКАНЦІВ ГРОМАДИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	28
ЗАХОДИ З ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ МЕШКАНЦІВ ГРОМАДИ.....	31
ПРОВЕДЕННЯ ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ.....	33
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ БЕЗ ДИСКРИМІНАЦІЇ.....	36
ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКІ ЗАХОДИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	38
ВИСНОВОК ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	42

Вступ

Введення воєнного стану в Україні спричинило зміну місцевих політик у більшості сфер життєдіяльності. Органи місцевого самоврядування були вимушені переорієнтувати свою роботу та направити більшість ресурсів на допомогу постраждалому цивільному населенню та допомогу військовим.

Війна призвела до суттєвих руйнувань інфраструктури, спровокувала масове переселення мешканців громади до більш безпечних територій та істотних змін відносно функціонування бізнесу.

Але в умовах воєнного стану робота всіх відповідних інституцій в громаді не припинилась. Послуги поліції, ДСНС, лікарень, підприємств житлово-комунального господарства, відділень банків, доступність до необхідних сервісів, як то мобільний зв'язок, інтернет, можливість зняти готівку чи розрахуватися картою, адміністративних послуг – все це отримують громадяни, які не виїхали з громади.

З введенням воєнного стану було обмежено доступ до документів на офіційному сайті Краматорської міської ради, проте представники ОМС сприяли в наданні відповідей на запит монітора.

Методологія дослідження

Дослідження стану дотримання прав людини у Краматорській територіальній громаді проводилось за методологією “Місцевий індекс прав людини” <http://hro.org.ua>.

Особливості інструменту “Місцевий індекс прав людини”

Місцевий індекс прав людини – це моніторинговий інструмент, що дозволяє визначити стан дотримання прав людини на рівні територіальних громад України та спроектувати діяльність органів місцевого самоврядування у фокусі забезпечення дотримання прав мешканців громади.

Методологія створена на основі кращих іноземних та вітчизняних практик моніторингу прав людини на місцевому рівні та враховує специфіку роботи органів місцевого самоврядування під час збройного конфлікту.

Індикатори методології базуються на стандартах міжнародних та регіональних договорів у сфері прав людини, актах національного законодавства та стратегічних документах.

Методологія Місцевого індексу прав людини була розроблена експертами Української Гельсінської спілки з прав людини за участю незалежних експертів.

Мета дослідження: Оцінити стан дотримання прав людини на рівні територіальної громади та рівень виконання позитивних зобов'язань органами місцевого самоврядування міжнародних і національних актів у сфері прав людини.

Напрями дослідження: Охорона здоров'я

Методи збору інформації:

- Аналіз інформаційних ресурсів (сайти, ЗМІ, інформаційні бюлетені тощо).
- Аналіз офіційних документів (програми, розпорядження, накази, офіційні відповіді на запити, звіти тощо).
- Аналіз звітів незалежних громадських організацій.
- Опитування, фокус групи.
- Спостереження: відкрите або приховане.
- Експерименти.

Особливості оцінки за методологією:

1. За підсумками проведеного аналізу експертами виставляється бал від 0 до 1.

Бали виставляються з метою визначення підсумкового рівня стану дотримання прав людини на рівні громади та слугують громаді орієнтиром для покращення роботи.

2. За підсумками моніторингу формується мапа рекомендацій (чек-листи поліпшення) для покращення місцевих політик у сфері дотримання прав людини.

Результати проведеного моніторингу та мапи рекомендацій є публічними та доступні на сайті Української Гельсінської спілки з прав людини <https://www.helsinki.org.ua> та сайті “Національний індекс прав людини” <http://hro.org.ua>.

Загальна інформація про громаду міста Краматорськ

Краматорська міська громада – територіальна громада України, у Краматорському районі Донецької області. Адміністративний центр – місто Краматорськ.

Краматорськ – місто обласного підпорядкування в Донецькій області України, адміністративний центр Краматорської міської громади та Краматорського району. Місто лежить на берегах річки Казенний Торець (притока Сіверського Донця) у північній частині Донбаського регіону. Утворює Краматорську агломерацію з населенням у 642,8 тис. осіб. Значний центр машинобудування України.

Пасажирсько-вантажна вузлова залізнична станція Донецької залізниці Краматорськ розташована в Старому місті. Крім неї в Краматорську є вантажна станція Шпичкине, а також 6 зупинних пунктів, що розташовані на території Краматорська.

У місті діє міжміський автовокзал «Краматорськ», а також розташований аеропорт, який має військову злітно-посадкову смугу класу «Б».

Містом пролягають автошляхи національного значення Н20 та територіального значення Краматорськ – Олександрівка і Т 0514. Відстань до м. Києва – 686 км.

Чисельність наявного населення Краматорської міської територіальної громади Чисельність населення громади до моменту повномасштабного вторгнення складала 185 858 осіб.

Упродовж 2022–2023 років чисельність та склад населення змінились, частка осіб виїхала за кордон та інші області України (статистика не ведеться), крім того, збільшилась на **28 тис** за рахунок внутрішньо переміщених осіб, які обліковуються в громаді.

Площа громади становить **414 км²**.

Органом місцевого самоврядування є міськрада, яка складається з **42** депутатів та міського голови.

Код ЄДРПОУ: **24812116**

Адреса: **м. Краматорськ, площа Миру, 2**

Поштовий індекс: **84300**

Час роботи міської ради: **пн-чт 08:00-17:15, пт 08:00-16:00**

Сайт: <https://krm.gov.ua>

Ел-пошта: public@krm.gov.ua

Сторінки в соціальних мережах Facebook: <https://www.facebook.com/kramatorsk.rada>

Instagram: <https://www.instagram.com/kramatorsk.rada>

YouTube: <https://www.youtube.com/@kramrada>

Телефон: **06264 59491** Голова громади – **Олександр Гончаренко**.

У складі громади **16** населених пунктів: **1** місто (Краматорськ), **10** селищ та **5**:

Рада	Адміністративний центр	Населені пункти
Краматорська міська рада	м.Краматорськ	м. Краматорськ селище Ашуркове село Семенівка
Біленьківська селищна рада	смт. Біленьке	смт. Біленьке селище Василівська Пустош
Красноторська селищна рада	смт. Красноторка	смт. Красноторка смт. Комишуваха смт. Малотаранівка село Привілля
Шабельківська селищна рада	смт. Шабельківка	смт. Шабельківка смт. Олександрівка смт. Софіївка смт. Ясна Поляна
Ясногірська селищна рада	смт. Ясногірка	смт. Ясногірка
Дмитрівська сільська рада	село Дмитрівка	село Дмитрівка

У підпорядкуванні управління освіти Краматорської міської ради знаходяться **36** дошкільних закладів, списковий склад вихованців закладів дошкільної освіти складає **2 506** дітей. Кількість денних закладів загальної середньої освіти складає **25** од., в яких дистанційно навчається – **14 577** учнів.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб» станом на 01.01.2024 «Облік ВПО» як внутрішньо переміщені особи міста Краматорська перебуває **52 272** внутрішньо переміщених осіб. З них:

- дітей до 18 років – **5 392** осіб;
- осіб з інвалідністю – **1 718** осіб;
- пенсіонерів – **28 080** осіб;
- працездатного віку – **17 082** особи.

Зареєстрованих вперше з 24 лютого 2022 року – **12 246** ВПО:

Станом на 01.01.2024 в управлінні праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради на обліку перебуває **10 023** осіб, яким згідно з чинним законодавством за рахунок субвенцій з державного бюджету призначено різні види державної допомоги. Результати моніторингу

Оцінка стану функціонування сфери охорони здоров'я

Місцеві політики у сфері охорони здоров'я.

В Краматорській міській територіальній громаді в 2023 та 2024 роках розпорядженнями начальника міської військової адміністрації затверджені Заходи спрямовані на соціальний захист населення міста, Програма розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Краматорської міської ради та в 2021 році була затверджена Програма місцевих стимулів для медичних працівників комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я Краматорської міської ради на 2021 – 2025 роки. Інформація про [місцеві програми](#) оприлюднена на сайті громади.

Розпорядженням начальника міської військової адміністрації №85-р від 27.01.2023 року затверджено Програму розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Краматорської міської ради на 2023 рік. Головною метою програми є створення необхідних умов для збереження та зміцнення соціальної стабільності, як основи економічного зростання та можливості реалізації пріоритетних завдань розвитку громади міста. Забезпечити стабільну роботу медичних закладів як комунальних некомерційних підприємств, медичне обслуговування населення та його соціальний захист, поліпшення інвестиційного клімату.

Оцінка реалістичності програми проводилась на основі даних звіту начальника міської військової адміністрації за 2023 рік. Програмою визначено завдання та заходи програми, очікувані результати та відповідальних за виконання осіб, а

також підкріплені фінансово, тому монітори прийняли рішення визнати програму дієвою.

Розпорядженням начальника міської військової адміністрації №86-р від 27.01.2023 року затверджено заходи спрямовані на соціальний захист населення міста у сфері охорони здоров'я на 2023 рік, які Розпорядженням начальника міської військової адміністрації №143-р від 13.02.2024 було продовжено на 2024 рік. Серед заходів:

- Проведення комплексних медичних оглядів ветеранам війни, особам які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, особам похилого віку та «дітям війни», у тому числі в дома ти що не можуть відвідувати поліклініку з залученням необхідних фахівців, з метою своєчасного виявлення захворювань та проведення оздоровчих заходів.
- Проведення комплексних медичних оглядів учасникам АТО та членам їх сімей із залученням необхідних фахівців, з метою своєчасного виявлення захворювань та проведення оздоровчих заходів.
- Проведення планової санації та диспансерного нагляду за ветеранами, інвалідами та диспансерними хворими.
- Здійснення стоматологічного обслуговування нетранспортабельних хворих вдома (особи з інвалідністю І групи).
- Здійснення пільгового забезпечення медикаментами пільгових категорій населення при амбулаторному лікуванні, в поліклініках, у т.ч. хворих на орфанні захворювання, використовуючи Порядок видачі лікарських засобів за пільговими рецептами.

Забезпечення:

- Пільгових категорій населення за результатами медичних оглядів слуховими апаратами.
- Дітей з інвалідністю по зору окулярами.
- Пільгової категорії населення за результатами висновків МСЕК і листків реабілітації засобами технічної реабілітації та виробами медичного призначення.
- Проведення зубопротезування пільговим категоріям населення.
- санаторно-курортним лікуванням дітей з малозабезпечених сімей та сімей медико соціального ризику.
- Медичним обслуговуванням дітей з соціально незахищених сімей, сиріт.
- Дітей віком до 2-х років з малозабезпечених сімей безкоштовним харчуванням.
- Лікувальним харчуванням хворих на фенілкетонурію.

На фінансування зазначених заходів передбачено

12 812,30 тис. грн.

Розпорядженням начальника міської військової адміністрації №335-р від 03.04.2024 року внесено зміни до Програми місцевих стимулів для медичних працівників комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я Краматорської міської ради на 2021 – 2025 роки. Метою Програми є забезпечення зниження рівня захворюваності, інвалідності, смертності населення шляхом налагодження ефективного функціонування системи надання населенню доступної і високоякісної медичної допомоги комунальними некомерційними підприємствами

охорони здоров'я Краматорської міської ради. Підвищення рівня укомплектованості медичними працівниками, які надають висококваліфіковану медичну допомогу, створення їм умов та заохочення до праці, наближення лікарів, за якими закріплене населення, до пацієнта.

Другою метою програми є поліпшення санітарного стану міста через стерилізацію та вакцинацію безпритульних тварин, підвищення рівня укомплектованості Служби з питань утримання та поводження з тваринами фахівцями ветеринарної медицини.

Серед заходів програми:

- Надання службового житла лікарям.
- Першочергове включення лікарів до Міської програми здешевлення вартості іпотечних кредитів «Доступна іпотека 0%».
- Надання одноразової грошової допомоги лікарям, середньому медичному персоналу, молодим спеціалістам, які прийшли працювати в міські заклади охорони здоров'я в розмірі 5 посадових окладів з укладанням терміну договору на 3 роки.
- Забезпечення медичного персоналу робочим місцем **згідно** табелю оснащення.
- Підготовка і перепідготовка медичних працівників, постійне підвищення їх професійного рівня.

Програмою визначено завдання та заходи програми, очікувані результати та відповідальних за виконання осіб, але не визначено фінансових показників. Також аналіз [відкритих джерел](#) та даних звіту начальника міської військової адміністрації за 2023 рік підтвердив дієвість програми, що дає право на зарахування балу.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. **Визначити** результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
2. **Встановити** строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
3. **Розробити** систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
4. **Оприлюднити** на сайті міської ради звіти за підсумками реалізації програм.

Підсумковий бал:

1

Заходи для комфортного перебування в закладах охорони здоров'я

На сьогоднішній день на території громади функціонують 3 заклади охорони здоров'я міського підпорядкування: КНП «Міська лікарня №2» КМР, КНП «Міська лікарня №3» КМР, КНП «ЦПМСД №1» КМР. Два з них (КНП «Міська лікарня №2» КМР, КНП «Міська лікарня №3» КМР) зі стаціонарними відділеннями.

Зкладами охорони здоров'я укладено договори «Про медичне обслуговування за програмою медичних гарантій» на 2024 рік з Національною службою здоров'я України.

Для комфортного перебування клієнтів та пацієнтів щорічно з міського бюджету виділяються кошти на оплату закладами охорони здоров'я комунальних послуг. В 2023 році витрати на комунальні послуги склали 30 млн 862, 4 тис. грн, в 2024 році – 21 млн 749, 7 тис. грн. В приміщеннях лікувальних закладів проводяться необхідні поточні та капітальні ремонти, аварійно-відновлювальні роботи.

Також в структурних підрозділах КНП «ЦПМСД № 1» КМР реалізовано наступні заходи:

- створений та функціонує координаційно-інформаційний центр, який надає клієнтам та пацієнтам актуальну інформацію щодо роботи Центру та його структурних підрозділів, а також виконує функцію запису населення на прийом до лікарів первинної та вторинної медичної допомоги КНП «ЦПМСД № 1» КМР;
- в амбулаторіях Центру визначені «Дні здорової дитини», під час яких на прийом до лікарів приходять батьки з дітьми з метою проходження медичних оглядів, проведення профілактичних щеплень або отримання звичайної консультації лікаря не в стані хвороби;

- в амбулаторії № 2 КНП «ЦПМСД № 1» КМР створена дитяча кімната, де наші маленькі відвідувачі можуть в комфортних умовах проводити необхідний час після проведеної вакцинації;
- в амбулаторіях № 1-8 КНП «ЦПМСД № 1» КМР функціонує безкоштовний вай-фай для відвідувачів.

Ліжковий фонд впродовж 2023 року збільшився з 910 до **940** ліжок за рахунок відкриття дитячого хірургічного відділення.

Відділеннями хірургічного профілю міських лікарень проведено **5633 оперативних втручань** цивільному населенню нашого регіону (у 2022 році – 4179). **Проліковано на ліжках стаціонарних відділень – 15 291 хворого** (у 2022 році – 10 738).

Надання первинної медичної допомоги населенню міста забезпечує **КНП «ЦПМСД № 1»**. На початку 2023 року кількість декларацій, укладених з лікарями Центру складала **119,1 тис. од.**, станом на 01.01.2024 кількість декларацій склала **– 111,8 тис. од. (-7 243)**. Лікарі Центру обслуговують також пацієнтів з числа внутрішньо переміщених осіб незалежно від наявності у них укладених декларацій.

Кількість відвідувань пацієнтами лікарів амбулаторій Центру в 2023 році склала **189 367** (в 2022 році – 190 277).

У закладах наявні можливість для попереднього запису на прийом до лікаря на визначений час шляхом використання мобільного застосунку або на сайті в медичній інформаційній системі HELSI.

Стаціонарна допомога надається у медичних закладах відповідного рівня цілодобово.

За рахунок міського бюджету для медичних закладів міста було придбано медичне та лабораторне обладнання на загальну суму 48,7 млн грн, у тому числі:

- устаткування для операційного блоку урологічного відділення КНП «Міська лікарня №2» КМР (відеоендоскопічний комплекс та рентгенографічний комплекс для забезпечення оперативних втручань);
- лабораторне обладнання для КНП «Міська лікарня №2» КМР (автоматичні аналізатори показників крові, коагулометр, аналізатор імуноферментного аналізу);
- візуалізаційне обладнання для стоматологічних відділень КНП «Міська лікарня №2» КМР;
- система рентгенівська мамографічна для КНП «ЦПМСД №1» КМР.

За рахунок коштів міського бюджету в 2023 році виконано ремонтні та будівельні роботи в лікарнях міста на загальну суму 13,8 млн грн, в тому числі:

- в приміщеннях КНП «Міська лікарня № 3» КМР для встановлення комп'ютерного томографа та магнітно-резонансного;
- капітальний ремонт корпусу моргу КНП «Міська лікарня №3» КМР;
- монтаж та облаштування резервної твердопаливної модульної блочної котельні в КНП «ДТМО»;
- капітальний ремонт покрівлі будівлі амбулаторії КНП «ЦПМСД» №1 КМР та інше.

В Краматорській громаді вживаються заходи для комфортного перебування в закладах охорони здоров'я, що дає право на зарахування балу.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Розмістити на сайті міської ради та центрів надання медичної допомоги інформацію про графік роботи медичних закладів у громаді та їх контакти для можливості звернення за медичною допомогою.

Підсумковий бал:

1

Забезпеченість лікарів та інших медичних фахівців у громаді

В штатних розкладах міських лікарень налічується всього ставок лікарів – 537,5, зайняті – 404, фактично працюють - 249 фізичних осіб; середнього медичного персоналу всього 686,75 ставок, зайнятих – 686,75, фактично працює - 482 особи.

За інформацією міської ради наявна кількість лікарів та медичного персоналу дозволяє забезпечувати безперервний процес по наданню медичної допомоги у громаді.

Інформація про вакансії у медичних закладах надається центру зайнятості та розміщується на інформаційних ресурсах міської ради.

Варто зауважити, що в наслідок воєнних дій за період з 24 лютого 2022 року по теперішній час було частково пошкоджено 7 закладів охорони здоров'я, зокрема:

- **будівля** амбулаторії No 5 КНП «ЦПМСД №1» КМР
- **будівля** амбулаторії No 6 КНП «ЦПМСД №1» КМР;
- **будівля** амбулаторії No 7 КНП «ЦПМСД №1» КМР;
- **будівля** амбулаторії No 9-12 КНП «ЦПМСД №1» КМР;
- **будівля** терапевтичного корпусу КНП «Міська лікарня №3» КМР;
- **будівля** терапевтичного корпусу КНП «Міська лікарня №2» КМР;
- **будівля** дитячого стаціонарного корпусу КНП «Міська лікарня №2»

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

Передбачити заходи з додаткової підтримки лікарів та медичного персоналу:

1. Додаткова фінансова винагорода.
2. Допомога на оздоровлення за рахунок коштів місцевого бюджету.
3. Надання земельних ділянок.

Підсумковий бал:

Додаткова підтримка лікарів та медичного персоналу

В Краматорській міській територіальній громаді працює Програма місцевих стимулів для медичних працівників комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я Краматорської міської ради на 2021 – 2025 роки в рамках якої протягом 2023 року 2 лікарів були [забезпечені](#) службовим житлом.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

Передбачити заходи з додаткової підтримки лікарів та медичного персоналу:

1. Додаткова фінансова винагорода.
2. Допомога на оздоровлення за рахунок коштів місцевого бюджету.
3. Надання земельних ділянок.

Підсумковий бал:

Забезпечення пільгових категорій населення лікарськими засобами

В 2023 році з міського бюджету було виділено для забезпечення пільгової категорії населення лікарськими засобами 3 977 305,40 грн. Забезпечено пільговими ліками:

- діти віком до трьох років-3 особи;
- особи з інвалідністю-30 осіб;
- учасники бойових дій – 15 осіб;
- особи які постраждали в наслідок Чорнобильської катастрофи -7 осіб; - пенсіонери які отримують мінімальний розмір пенсії - 3 особи.

В 2024 році з міського бюджету було виділено для забезпечення пільгової категорії населення лікарськими засобами 4 420 200,00 грн. На даний час вже забезпечено пільговими ліками:

- діти віком до трьох років-2 особи;
- особи з інвалідністю-74 особи;
- учасники бойових дій – 19 осіб;
- особи, які постраждали в наслідок Чорнобильської катастрофи - 9 осіб; - пенсіонери які отримують мінімальний розмір пенсії - 3 особи.

Жінки, що мають тяжкі захворювання, внаслідок яких вагітність і пологи загрожують життю не відносяться до пільгових категорій, визначених законодавством.

Переглядаються і фінансуються цільові міські Заходи та Програми, за такими напрямками: соціальний захист населення в сфері охорони здоров'я, забезпечення епідблагополуччя у місті, профілактика і лікування таких захворювань як ВІЛ/СНІД, туберкульоз, цукровий діабет, профілактика алкоголізму і наркоманії та інші. **Загальна сума витрат на їх виконання у 2023 році склала – 5,9 млн грн.**

Підсумковий бал:

1

Забезпечення пільгових категорій населення виробами медичного призначення

Краматорська міська рада забезпечує населення виробами медичного призначення в рамках виконання постанови Кабінету міністрів України від 03 грудня 2009 року № 1301.

В 2023 році для забезпечення пільгової категорії населення виробами медичного призначення з міського бюджету було виділено та використано 337 079,17 грн. В 2024 році для забезпечення пільгової категорії населення виробами медичного призначення з міського бюджету було виділено 229 000,00 грн.

Розрахунок потреби проводиться згідно індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю, інформування про спосіб отримання проводиться сімейними лікарями.

З міського бюджету в 2023 році виділялись кошти на забезпечення хворих ліками за пільговими рецептами, [слуховими апаратами](#), [стоматологічним протезуванням](#), засобами технічної реабілітації. Діти до 2-х років з малозабезпечених сімей, а також діти що народжені від ВІЛ-інфікованих матерів мали змогу отримати безкоштовне харчування (замінники грудного молока), а діти хворі на фенілкетонурию – спеціальне лікувальне харчування, що закуплені за кошти міського бюджету.

В управлінні праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради оприлюднено інформацію про наявність виробів медичного призначення у медичному закладі.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Розмістити інформацію щодо залишків виробів медичного призначення у медичних закладах, в тому числі для пільгових категорій населення.
2. Провести інформування користувачів про спосіб отримання засобів медичного призначення шляхом: розміщення інформації на сайті міської ради та центрах надання медичної допомоги.

Підсумковий бал:

1

Здійснення паліативної допомоги для жителів громади

В КНП «ЦПМСД № 1» КМР функціонує кабінет паліативної допомоги, де працюють лікарі та медичні сестри. Надається амбулаторна паліативна допомога жителям громади та організовано виїзди лікарів для надання амбулаторної паліативної допомоги за місцем проживання пацієнта. Також залучені два психологи, які працюють в закладі для надання психологічної допомоги та лікар-хірург, який надає хірургічну допомогу за показаннями. Лікарі кабінету паліативної допомоги консультують родичів або законних представників пацієнтів даної групи та забезпечують знеболюючими препаратами за показаннями.

В КНП «Міська лікарня №2» КМР в терапевтичному та неврологічному відділеннях функціонують по 5 паліативних ліжок, в КНП «Міська лікарня №3» КМР 10 паліативних ліжок функціонують в складі терапевтичного відділення. Відділення забезпечені всім необхідним для надання медичних послуг з паліативної допомоги.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Забезпечити вчасне та систематичне інформування громадян про можливості отримання паліативної допомоги.
2. Оприлюднити на ресурсах міської ради звітів щодо проведення заходів з надання паліативної допомоги мешканцям громади.

Підсумковий бал:

1

Заходи з проведення реабілітації мешканців громади у сфері охорони здоров'я

В КНП «Міська лікарня №2» КМР та КНП «Міська лікарня №3» КМР створені і працюють відділення реабілітації, які укомплектовані обладнанням і медичним персоналом згідно вимог НСЗУ та надають амбулаторні і стаціонарні медичні послуги з реабілітації.

Дитячий лікувально-поліклінічний корпус КНП «Міська лікарня №2» надає послуги дитячої реабілітації. Для нього було придбано додаткове обладнання для оснащення реабілітаційного залу, залучені досвідчені спеціалісти з реабілітації. На базі центру консультації та реабілітаційну допомогу дітям надають ерготерапевт, фізичний терапевт, лікар-реабітолог дитячий, лікар-фізіотерапевт, масажисти, психолог, логопед.

Відповідно до захворювань маленьких пацієнтів, які потребують реабілітації, отримати допомогу вони зможуть за такими напрямками:

- кардіо-респіраторна;
- опорно-рухова;
- неврологічна;
- після травматичних станів;
- психологічна допомога.

На базі міської лікарні №2 міста Краматорська функціонує відділення фізичної та реабілітаційної медицини. Реабілітація може проводитися як амбулаторно, так і в стаціонарі.

Ці послуги безкоштовні і надаються за електронним направленням від лікуючого лікаря або сімейного лікаря.

Пацієнти в рамках пакету послуг отримують:

- Обстеження мультидисциплінарної команди (лікаря ФРМ, ерготерапевта, фізичного терапевта, психолога).
- Проведення лабораторної та інструментальної діагностики.
- Медикаментозну підтримку.
- Психологічний супровід.
- Навчання близьких догляду за пацієнтом.
- Харчування та цілодобовий медсестринський догляд.
- Надання реабілітації за кількома напрямками (нейрореабілітація, ортопедична реабілітація, кардіореспіраторна реабілітація).

У відділенні функціонують кабінет ерготерапії та фізичної терапії, які оснащені новітніми приладами та засобами.

Краматорський центр реабілітації для людей з інвалідністю в умовах повномасштабного вторгнення мусив виїхати з рідного міста навесні 2022 року до Івано-Франківська. У центра є стаціонарне відділення. Тут надають послуги з лікувальної фізкультури, лікувального масажу, фізіотерапії, ерготерапії, техніки мовлення та психологічну допомогу.

До початку активної фази бойових дій в Краматорську функціонував Краматорський навчально-реабілітаційний центр "Гайок" для дітей, які потребують підтримки у навчанні. Це соціально - реабілітаційний освітній простір для здобуття дітьми з особливими освітніми потребами, зумовленими складними порушеннями розвитку початкової та базової середньої освіти з ураху-

ванням особливостей їх психофізичного розвитку та відповідно до освітньої програми центру. Роботу центру призупинили через “неможливість створення умов для організації освітнього процесу” згідно з розпорядження голови Донецької обласної військової адміністрації від 16 вересня 2024 року №619/5-24.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

- 1.** Передбачити можливість виїзду фахівців за місцем проживання осіб, які потребують реабілітації.
- 2.** Передбачити надання фінансової підтримки громадським організаціям, що надають послуги реабілітації.

Підсумковий бал:

1

Заходи з психологічної підтримки мешканців громади

З метою реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я в Краматорській територіальній громаді Розпорядженням начальника міської військової адміністрації від 31.10.2023 № 838-р створена міжвідомча робоча група з питань аналізу стану психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення під головуванням заступника начальника Краматорської міської військової адміністрації Карена ЗАРГАРЯНА. Відбулось 2 засідання робочої групи на які були запрошені представники благодійних громадських організацій, які тісно співпрацюють з органами місцевого самоврядування у сфері охорони психічного здоров'я населення громади.

Членами робочої групи була проведена наступна робота:

- **проаналізований** наявний кадровий потенціал спеціалістів, які надають психологічну, психосоціальну та спеціалізовану психіатричну допомогу; - розроблена та погоджена карта надання психологічної та психосоціальної допомоги в Краматорській територіальній громаді;
- **затверджена** покрокова дорожня карта щодо аналізу стану психічного здоров'я та психосоціальної підтримки мешканців територіальної громади;
- **налагоджена** плідна сумісна робота Краматорської військової адміністрації з благодійними громадськими організаціями, які працюють в напрямку підтримки ментального здоров'я населення.

В рамках реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я всі лікарі первинної ланки КНП «ЦПМСД № 1» КМР пройшли навчання за програмою ВООЗ mhGAP і тепер можуть діагностувати порушення ментального стану у пацієнтів (дорослих та дітей), надають консультації, або ж направляють

до лікаря-спеціаліста в разі потреби. КНП «ЦПМСД № 1» КМР уклав договір з НСЗУ за пакетом «Супровід та лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги» і консультації надаються пацієнтам безвідмовно в повному обсязі і безкоштовно в рамках програми медичних гарантій. В лікарнях вторинного рівня надання медичної допомоги працюють реабілітаційні відділення в складі яких є спеціалісти – психологи, які надають послуги пацієнтам з більш складними психологічними проблемами. Пацієнти з психічними розладами отримують амбулаторну і стаціонарну психіатричну допомогу в КНП «Психіатрична лікарня м. Краматорськ». В КНП «Міська лікарня №3» КМР та КНП «ЦПМСД № 1» КМР працюють «гарячі лінії» з питань ментального здоров'я.

Також психологічну допомогу дітям надають психологи навчальних закладів в тому числі і в он-лайн режимі, що має дуже важливе значення.

Психологічну підтримку мешканці громади отримують і в осередках громадських організацій, таких як ТатоHub, «Коло підтримки», «Відповідальні громадяни» та інші.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Передбачити соціальне замовлення з надання послуг психологічної допомоги.
2. Провести інформаційну кампанію щодо можливості мешканцям громади отримувати психологічну допомогу.

Підсумковий бал:

1

Проведення протиепідемічних заходів

Питання проведення профілактичних та протиепідемічних заходів обговорюються на засіданнях міської комісії ТЕБ та НС з прийняттям конкретних рішень та визначенням осіб, відповідальних за їх виконання.

Профілактичні щеплення проводиться всім мешканцям громади згідно Національного календаря профілактичних щеплень та при необхідності організуються мобільні бригади для проведення профілактичних щеплень вдома маломобільних груп населення.

Носіння масок в місцях скупчення людей та обробка рук антисептиками є обов'язковими заходами при оголошенні карантину в разі загострення епідемічної ситуації. На сьогоднішній день згідно показників захворюваності населення в м. Краматорську відсутні підстави для оголошення карантину. Інформаційні кампанії з попередження і протидії інфекційним захворюванням проводяться постійно шляхом публікації постів в соціальних мережах (Інстаграм, Фейсбук, Вайбер-канал, офіційні сайти).

В КНП «ЦПМСД № 1» КМР функціонують мобільні бригади для проведення профілактичних щеплень, для надання первинної медичної допомоги маломобільним пацієнтам та для надання психологічної допомоги за показаннями.

В Краматорській громаді з метою забезпечення епідемічного благополуччя населення міста шляхом зниження рівня захворюваності на інфекції, боротьба з якими проводиться засобами імунпрофілактики, а також смертності та інвалідності внаслідок означених інфекційних хвороб затверджено заходи щодо профілактики і боротьби з інфекціями, яких можна запобігти засобами імунпрофілактики, у м. Краматорську на 2022-2024 роки. Серед яких:

- Забезпечити своєчасне охоплення щепленнями цільових груп населення міста згідно з Календарем щеплень та в разі необхідності за епідемічними показаннями проти дифтерії, правця, туберкульозу, поліомієліту, кашлюку, кору, епідемічного паротиту, краснухи, гемофільної інфекції, інших інфекцій, що можуть керуватися засобами специфічної профілактики.
- Проводити моніторинг випадків можливої побічної дії вакцин і розроблення заходів щодо їх запобігання шляхом обліку, реєстрації та розслідування кожного такого випадку.
- Забезпечити щорічне проведення передсезонної імунопрофілактики грипу контингентам підвищеного епідемічного (висока можливість інфікування) і медичного (висока можливість клінічних ускладнень) ризику та всім бажаним згідно наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11.08.2014 № 551 «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні» (із змінами), з залученням коштів підприємств, установ, організацій, бюджетних, особистих та інших, не заборонених законодавством
- Удосконалити механізм доступу населення міста до інформації з проблем імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб із застосуванням засобів масової інформації: участь у телерадіопрограмах, передачах та інформаційно-просвітницьких програмах, створених державними та комунальними телерадіоорганізаціями, розміщення відповідної інформації на сайтах лікувальних закладів.
- Забезпечити видання та поширення інформаційно-просвітницьких матеріалів з питань імунопрофілактики (пам'ятки, буклети, звернення, плакати тощо).

- Забезпечити впровадження в практику розроблених та затверджених МОЗ України методичних рекомендацій з питань діагностики, клініки, лікування, епідеміології і профілактики інфекцій, боротьба з якими проводиться шляхом вжиття заходів з імунопрофілактики, та з критеріїв диференціальної діагностики післявакцинальних реакцій, ускладнень на щеплення та захворювань, що збіглися у часі проведення щеплення.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Виділити кошти на забезпечення масками та антисептичними засобами комунальних закладів: шкіл, закладів охорони здоров'я; ЦНАП.
2. Забезпечення громадян пільгових категорій лікарськими засобами та виробами медичного призначення для лікування і профілактики інфекційних хвороб.

Підсумковий бал:

1

Забезпечення доступу до медичних послуг без дискримінації

Обслуговування пацієнтів у медичних закладах, які працюють у громаді, відбувається незалежно від гендерної та національної приналежності, без дискримінації. У разі потреби здійснюється виїзд лікарів за місцем проживання людей з числа осіб з інвалідністю або маломобільних груп населення.

Лікарня, поліклінічні відділення, амбулаторії та ФАПі облаштовані пандусами для зручності пацієнтів з інвалідністю. Санвузли забезпечені пристосуваннями для забезпечення можливості користування ними особами з інвалідністю.

В КНП «ЦПМСД № 1» КМР функціонують мобільні бригади для надання первинної медичної допомоги маломобільним пацієнтам та для надання психологічної допомоги за показаннями.

В КНП «ЦПМСД № 1» КМР функціонують мобільні бригади для проведення профілактичних щеплень, для надання первинної медичної допомоги маломобільним пацієнтам та для надання психологічної допомоги за показаннями.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Провести аудит доступності медичних закладів та прийняти місцеву програму щодо забезпечення доступності в медичних закладах громади.
2. Встановити тактильні спрямовувачі та одну мнемосхему при вході в будівлі медичних закладів.

3. Встановити таблички зі шрифтом Брайля на вході до будівель медичних закладів.
4. Розглянути можливість забезпечення послуги перекладу жестовою мовою в закладі охорони здоров'я

Підсумковий бал:

Інформаційно-просвітницькі заходи у сфері охорони здоров'я.

Медичними закладами міста протягом 2023-2024 років проводились інформаційно-просвітницькі компанії у сфері охорони здоров'я (профілактика раку, профілактика грипу, СНІДу, профілактика венеричних захворювань, профілактика захворювань органів травлення, профілактика захворювань органів дихання, профілактика інсультів та інфарктів).

В умовах наближення міста до зони бойових дій інформаційно-просвітницькі компанії у сфері охорони здоров'я проводилися в дистанційному режимі, а саме: публікуючи пости на офіційних сторінках в соціальних мережах Фейсбук та Інстаграм; публікуючи пости у Вайбер-каналі, публікуючи статті на офіційному сайті КНП «ЦПМСД № 1» КМР, на сторінці у Фейсбук КНП «Міська лікарня № 3» КМР а також проводячи «гарячі телефонні лінії» з лікарями.

За 2023 рік було розміщено пости з питань (Інстаграм, Фейсбук, Вайбер-канал, офіційні сайти):

- **профілактики** раку – **52** поста;
- **профілактики** грипу – **20** постів;
- **профілактики** СНІДу – **24**
- **профілактики** венеричних захворювань – **32** пости;
- **профілактики** захворювань органів травлення – **40** постів;
- **профілактики** захворювань органів дихання – **15** постів;
- **профілактики** інфарктів та інсультів – **52** пости.

Також були розміщені пости з питань важливості здорового харчування та фізичної активності – **31** пост.

Було організовано та проведено 12 «гарячих ліній» з лікарями КНП «ЦПМСД № 1» КМР, де наші лікарі відповідали на питання пацієнтів.

11 жовтня 2023 року:

- відбувся відеовиступ сімейного лікаря Золотухіної В.М. на тему: «Ожиріння – хвороба, яку треба лікувати» на офіційних сторінках у соціальних мережах Фейсбук та Інстаграм;
- на базі амбулаторій № 1-13 КНП «ЦПМСД № 1» КМР організовано вимірювання у пацієнтів ваги, зросту, визначення індексу маси тіла (ІМТ), окружності талії – охоплено 1780 осіб, надано рекомендацій щодо профілактики ожиріння – **860**.

За 7 місяців 2024 року було розміщено пости з питань (Інстаграм, Фейсбук, Вайбер канал, офіційні сайти):

- **профілактики** раку – **32** поста;
- **профілактики** грипу – **10** постів;
- **профілактики** СНІДу – **8** постів;
- **профілактики** венеричних захворювань – **8** постів;
- **профілактики** захворювань органів травлення – **28** постів;
- **профілактики** захворювань органів дихання – **12** постів;
- **профілактики** інфарктів та інсультів – **40** постів.

Також на офіційному сайті КНП «ЦПМСД № 1» КМР, на сторінках Фейсбук, Інстаграм та у Вайбер-каналі центру було розміщено 25 постів для осіб літнього віку та усіх верств населення і вікових груп з питань здорового способу життя, як умови здорового старіння та активного довголіття:

Було організовано та проведено 7 «гарячих ліній» з лікарями КНП «ЦПМСД № 1» КМР, де наші лікарі відповідали на питання пацієнтів.

До Всесвітнього дня боротьби проти раку 06.02.2024 відбувся відеовиступ у соціальних мережах Фейсбук та Інстаграм сімейного лікаря амбулаторії № 1 КМР Зарицької М.В на тему: «Що варто знати про онкозахворювання».

З 5 по 11 лютого 2024 року проведено 156 бесід з пацієнтами щодо попередження онкозахворювань. Кількість відправлених на додаткове обстеження протягом тижня – 125 осіб.

У період з 01.01.2024 по 01.07.2024 в КНП «ЦПМСД № 1» КМР були здійснені заходи, спрямовані на підвищення рівня поінформованості громадян похилого віку, їх родичів\доглядальників, зі здорового старіння та активного довголіття, якості життя в похилому віці, профілактики захворювань, формування навичок здоров'я та догляду за хворими:

- Проведено 2 зустрічі з особами літнього віку з метою вирішення проблем, щодо їх медичного забезпечення та обслуговування (24 особи).
- У зв'язку з введенням на території України воєнного стану та у зв'язку з евакуацією населення міста Краматорська, проводились консультації осіб літнього віку засобами мобільного зв'язку (787 консультацій за допомогою засобів мобільного зв'язку).

15.05.2024 в амбулаторіях Центру проведена Акція «Виміряй свій тиск!». Всім бажаним було виміряно артеріальний тиск, вручені пам'ятки «Чим небезпечний підвищений артеріальний тиск?», «Артеріальна гіпертонія», «Рух – це життя», надані відповідні рекомендації, проведено 290 бесід щодо переваг здорово-

го способу життя та важливості раннього виявлення гіпертонії.

Також 15 травня 2024 року, у межах проведення тижня громадського здоров'я та Всесвітнього дня боротьби з артеріальною гіпертензією, командою КНП «ЦПМСД № 1» КМР у складі сімейного лікаря Зарицької Марини та медичної сестри Коршенко Ольги з метою обстеження щодо виявлення захворювань на ранніх стадіях було здійснено виїзд до:

- УПСЗН (охоплено 39 осіб);
- територіального центру соціального обслуговування (охоплено 23 особи); - управління з гуманітарних питань (охоплено 17 осіб).

Медичні працівники вимірювали співробітникам установ масу тіла, зріст, об'єм талії, рівень глюкози в крові та артеріальний тиск. У 27 осіб із обстежених виявлено підвищені показники артеріального тиску. Всі вони отримали призначення лікаря та поради щодо серйозного відношення до власного здоров'я.

З 24 по 30 квітня 2024 року була проведена інформаційна компанія в межах Європейського тижня імунізації-2024, на офіційному сайті КНП «ЦПМСД № 1» КМР, на сторінках КНП «ЦПМСД № 1» КМР в соціальних мережах (Фейсбук, Інстаграм, Вайбер) було розміщено 9 постів.

Підсумковий бал:

1

Висновок та рекомендації

Краматорська міська рада адаптувалась до умов, які впроваджуються медичною реформою та забезпечує стале функціонування системи охорони здоров'я у громаді навіть в умовах наближення до лінії боєзіткнення.

Монітори відзначили системну роботу медичних закладів над підвищенням комфортності перебування пацієнтів у приміщеннях, покращенням матеріально технічної бази та якості надання медичних послуг, про що свідчать заходи, які проводилися|ться у громаді протягом 2023-2024 років. Зкладами охорони здоров'я укладено договори «Про медичне обслуговування за програмою медичних гарантій» на 2023 та 2024 роки роки з Національною службою здоров'я України, що надає можливість отримання коштів для забезпечення сталості надання медичних послуг у громаді та підвищення її якості.

В громаді ведеться робота, спрямована на забезпечення пільговими ліками населення, надання паліативної допомоги та проведення реабілітації.

Проте попри позитивні приклади роботи у даній сфері, міській раді слід приділити більше уваги питанням забезпечення доступності медичних послуг для людей з інвалідністю соціального захисту та підтримки лікарів та медичного персоналу.

Крім цього слід приділити додаткову увагу місцевим програмам у сфері охорони здоров'я щодо їх дієвості та ефективності.

Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) – найбільша асоціація правозахисних організацій України, що об'єднує 27 правозахисних недержавних організацій. Спілка сприяє розвитку гуманного суспільства, що базується на повазі до людського життя, гідності та гармонійних стосунків між людиною, державою і природою через створення платформи для співпраці між членами Спілки та іншими учасниками правозахисного руху.

04070, м. Київ, вул. Фролівська, 3/34
Тел. +38 044 485 17 92
факс +38 044 245 99 24
<http://www.helsinki.org.ua>
e-mail: office@helsinki.org.ua

